

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENTII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2023 – 2024

Limba și literatura sârbă maternă

Numele: .....
Initiala prenumelui tatălui: .....
Prenumele: .....
Școala de proveniență: .....
Centrul de examen: .....
Localitatea: .....
Județul: .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNAȚURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNAȚURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNAȚURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

Subiectul I

30 de puncte

Daје се текст:

У цара Тројана козје уши – народна приповетка

„Био је један цар који се звао Тројан. У тога цара биле су уши козје, па је редом звао бербере да га брију. Али како је који ишао, није се натраг враћао, јер како би га који обријао, цар Тројан би га запитао шта је видео на њему, а берберин би одговорио да је видео козје уши. Онда би га цар Тројан одмах посекао.

Тако дође ред на једног берберина, али се овај учини болестан, па пошаље свога момка. Кад овај изиђе пред цара, запита га цар што није мајстор дошао, а он одговори да је болестан. Онда цар Тројан седе те га момак обрије. Момак, бријући цара, опази да су у њега козје уши, али кад га Тројан запита шта је у њега видео, он одговори да није видео ништа. Онда му цар да дванаест дуката и рече му да одсад увек долази он да га брије.

Кад момак отиде кући, запита га мајстор како је у цара, а он му одговори да је добро и да му је цар казао да га свагда он брије и покаже му дванаест дуката што је од цара добио, али му не каже да је у цара видео козје уши.

Од то доба овај је момак једнако ишао и Тројана бријао, и за свако бријање добијао по дванаест дуката, и није никоме казивао да цар има козје уши. Али га најпосле стане мучити и гристи где не сме никоме да каже, те се почне губити и венути. Мајстор то опази, па га стане питати шта му је, а он му на много запиткивање најпосле одговори да има нешто на срцу, али не сме никоме казати, и да му је, вели да коме год кажем, одмах би му одлакнуло.

Онда му мајстор рече:

– Кажи мени, ја нећу никоме казати; ако ли се бојиш мени казати, а ти иди духовнику, па кажи њему; ако ли нећеш ни њему, а ти изиђи у поље иза града, па ископај јаму те закопај главу у њу, па три пута земљи кажи шта знаш, па онда опет јаму затрпај.

Момак изабере ово треће: отиде иза града у поље, па ископа јаму, те у њу завуче главу и три пута рекне:

– У цара Тројана козје уши!

Па онда загрне земљу, и тако се смири и отиде кући."

**Напишите одговор на сваки од следећих захтева који се односе на дати књижевни текст.
Одговор упишите у простор наведен у уносу сваког захтева.**

1. Допуни следеће изјаве одговарајућим објашњењем:

4 поена

а. У лажу су .....

б. Заклела се земља рају .....

2. Изабери поруку која највише одговара овој народној приповетки:

- а. Лаж не може постати истина, већ само навика.
- б. Није свака истина за свачије уши, нити за сва времена.
- в. Лек против непријатних истине је помирење са њима.
- г. Чак и штетна истина вреди више од корисне лажи.

2 поена

Слово тачног одговора је:

3. На овоме свету се не може сакрити:

а. глупост

б. истина

в. лепота

г. карактер

2 поена

Слово тачног одговора је:

4. Обележите словом X тачност сваке изјаве на основу књижевном делу.

6 поена

Изјава	Тачно	Нетачно
а. Цео свет је знао да цар Тројан има козије уши.		
б. Цар је момку за бријање платио дванаест дуката.		
в. Берберин је рекао момку да ће од сад он ићи код цара да га брије.		
г. Бербери нису хтели више да брију цара зато што су видели да он има козије уши.		
д. Момка је почело да мучи и гризе што не сме никоме да каже истину.		
ђ. Момак је рекао цару да је код њега видео козије уши.		

5. Објасни значење следећих народних израза и употреби их у реченицама? 9 поена

● прав као свећа –

● те се поче губити и венути –

● стане га мучити и гристи –

---

6. Објасни у 8 редова како су приказани храброст а како кукавичлук у приповетци.

7 поена

Subiectul al II-lea

30 de puncte

Daје се текст:

Састала се **четири** табора
на **убаву** на Польу Косову
код **бијеле** Самодреже цркве:
једно табор Вукашина краља,
друго табор деспота Угљеше,
треће табор војеводе Гојка,
а четврто царевић-Уроша;
цареви се отимљу о царство,
међу **се** се хоће да **поморе**,
злаћенима да пободу ножи,
а не знаду на коме је царство.

1. У датој реченици реч четири јесте:

- а. Редни број
- б. Збирни број
- в. Збирна именица
- г. Основни број

2 поена

Слово тачног одговора је:

2. Реч **СЕ јесте:**

- а. именица
- б. заменица
- в. глагол
- г. придев

1 поен

Слово тачног одговора је:

3. Реч **треће је:**

- а. Заједничка именица
- б. Показна заменица
- в. Редни број
- г. Описни придев

1 поен

Слово тачног одговора је:

4. Одреди врсту именских речи из текста:

8 поена

табор _____

једно _____

злаћенима _____

цркве _____

се _____

четврто _____

коме _____

убаву _____

5. Допуни реченице одговарајућим облицима броја два или бројним именицама:

4 поена

То су задаци (2)

.....	студената
.....	студента
.....	студенткиње
.....	студенткиња

6. Именицу КРАЉ мењај по падежима у једнини.

7 поена

7. Дајте синониме следећих речи.

2 поена

поморе _____

убава _____

8. Одреди врсту, род, број, падеж и вид речи бијеле из горњег текста.

5 поена

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Даје се текст:

ШКОЛА БЕЗ ЂАКА

Драга Мирјанић

Школа без ђака
Мајка без деце,-
Шума без вука
Лисице и зеца!

Школа без ђака
Тужна је самица,
Гора без траве,
Дрвећа и птица!

Школа без ђака
Воћка је без плода,

Пролеће без ласта,
Сеница и рода!

Школа без ђака
Поље је без цвећа,
Година без лета,
Јесени,
Пролећа!

Школа без ђака
Живот без младости,
Младост без љубави,
Осмеха,
Радости!

Када си прочитao песму запазио си шта је школа без ђака. У ПЕСМИ ПЕСНИК КОРИСТИ неколико поређења:

- Школа је као самица, као мајка без деце, шума без животиња, гора без птица и цвећа, година без годишњих доба, живот без младости, осмеха, љубави.

Напиши састав о школи без ђака, од најмање 150 речи на основу текста и твојих осећања и расположења које си проживео током пандемије korona virusa. 30 поена

Напомена бр. 1

Оцењивање се додељује на следећи начин:

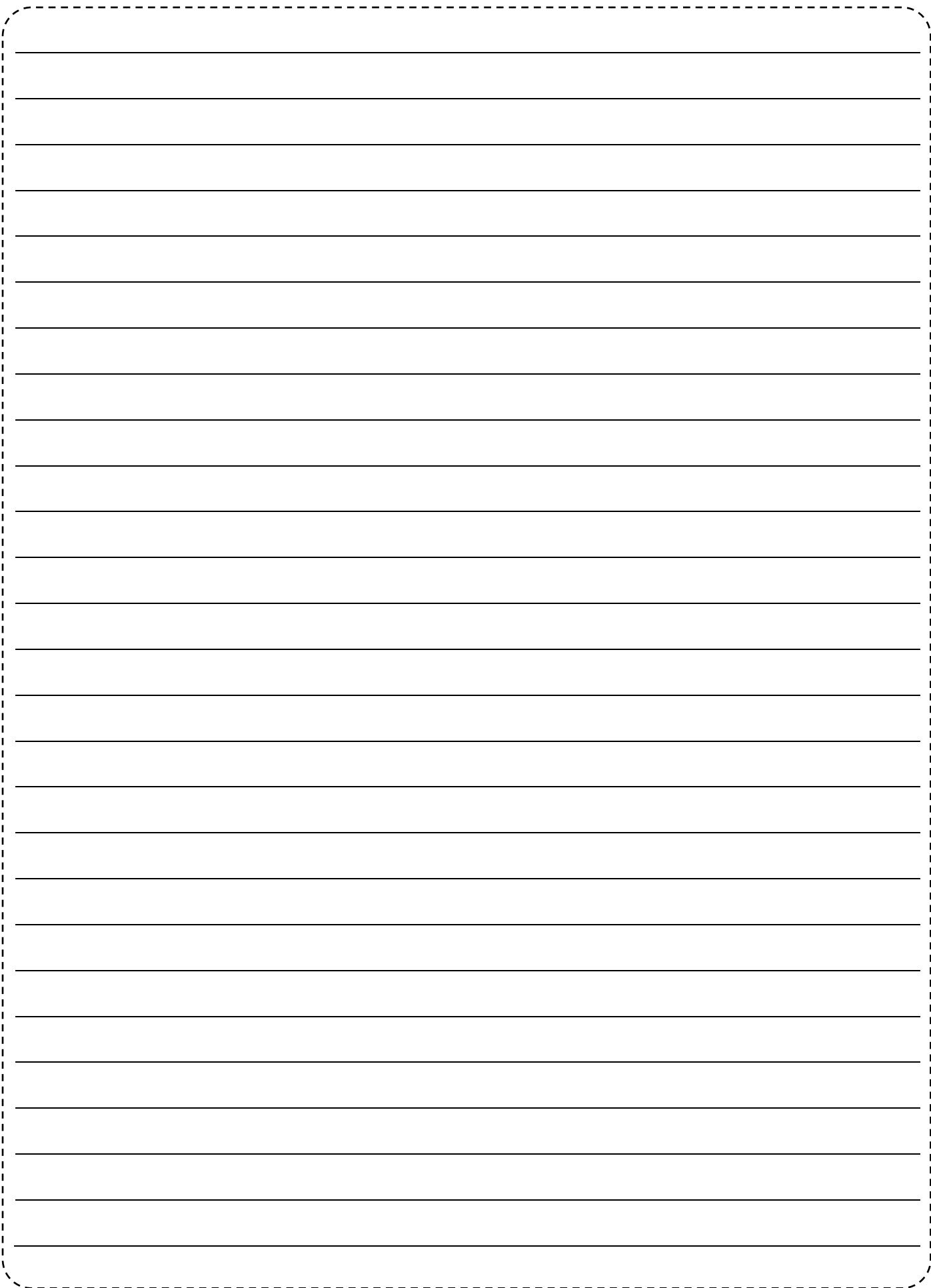
1. за садржај стилског дела - **20 поена** (а) сензибилитет - 4 поена, (б) имагинација - 4 поена, (в) поетски језик - 4 поена, (г) порука - 4 поена, (д) лични став - 4 поена);
2. за логички ред идеја и њихову исправну формулатију - **4 поена** (логички распоред идеја - 2 поена, исправна формулатија идеја - 2 поена);
3. изглед стилског дела - **6 поена** (поштовање правила савременог књижевног језика - 3 поена, употреба стандардног српског- 2 поена, читљивост текста - 1 поена).

Напомена бр. 2

Ученик ће добити бодове само ако напише стилско дело у потребном обиму.

A large dashed rectangular frame occupies the central portion of the page, designed for handwriting practice. It contains 20 horizontal lines spaced evenly apart, intended for students to practice letter formation and alignment.

A large dashed rectangular frame occupies the central portion of the page, designed for handwriting practice. It contains 20 horizontal lines spaced evenly apart, intended for the student to write on.

